

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Refusatur sententia Scotistica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](#)

peccatum habituale, quamvis differant in modo significandi, in quantum macula exprimit animæ immunditiam, eamque significat immundam coram DEO: peccatum vero habituale magis exprimit injuriosum & offenditum DEO: tamen in re significata proorsus convenire, sicutdem ex eodem capite, ex quo peccator est immundus & maculatus, est etiam habitualiter offensus & inimicus DEI.

3. Notandum tertio. Peccatum habituale appellari maculam metaphorice per analogiam ad res corporales; nam sicut corpus aliquod dicitur maculatum, quando amittit nitorem sibi debitum per contactum alterius corporis sordidi, v.g. lutis vel olei, sic anima dicitur maculata, cum per inordinatum affectum, & adhæsionem voluntatis ad sensibilia bona [qui est quasi virtualis contractus animæ], desperdit spiritualē pulchritudinem, ac nitorem sibi debitum, qui, ut loquitur S. D. hic a. 1, duplex est, unus ex refulgentia luminis rationis naturalis, per quam dirigitur in suis actibus; alius ex refulgentia luminis supernaturalis, scilicet sapientia & gratia, per quam nimis perficitur in ordine ad finem supernaturalem.

4. Notandum quartum. Quamvis etiam peccatum originalis sit habituale peccatum, tamen loco agi de solo habituali personali, quod tamdiu animam maculat, quamdiu per gratiam justificationis non deletur, ut sup. ex tract. de grat. De hoc porro quæstio celebris est, in quonam formaliter consistat. Nam primò Scottus in 4. dist. 14. q. 1. docet, consistere in passiva ordinatione ad subeundam poenam, sive in relatione rationis resultante in anima propter culpam commissam, quæ quatenus connotat animam, eique est disconveniens, vocatur macula; quatenus referetur ad poenam, vocatur reatus seu obligatio poenæ; & quatenus provenit ex actione divina voluntaris ordinantis peccatorem ad poenam, sic vocatur offensa.

Secundò: Lorcea docet, consistere in aliqua entitate positiva habituali inclinante in bonum creatum, tanquam finem ultimum: vel, ut Gódojus sentit, in termino positivo morali, quo peccator manet habitualiter difformis legi, conversus in ultimum finem creatum, & aversus à DEO. Tertiò: communior RR. cum Vasque docet, consistere in peccato præterito non retractato, seu connotante duplēm privationem, unam condonationis divinae, & alteram satisfactionis condignæ. Quartò: communior Thomistarum, quam etiam amplectuntur Salmanticenses hic q. 86. a. 2. n. 6. docet, formaliter consistere in privatione gratiæ sanctificantis, quatenus causata per peccatum præteritum.

§. II.

Refutatur sententia Scotistica.

5. CONCLUSIO PRIMA. Peccatum habituale, seu macula non consistit formaliter in obligatione seu passiva ordinatione & relatione ad poenam. Ita communis extra Scholam Scotti.

Probatur primò auctoritate SS. PP. Pii V. & Gregorii XIII. qui præter alios etiam hunc ar-

ticulum Michaëlis Bay damnarunt: quod transactu peccati nihil remaneat: quam reatu obligatio ad panam eternam: atque juxta sententiam rejectam post actum peccati mortalium in poenam eternam.

Probatur secundò ratione: Reatus & deputatio ad poenam est natura posterior, quam macula peccati: ergo macula peccati formaliter non consistit in deputatione ad poenam. Antea est S. D. in 2. dist 42. in exposito, textus dicens: *Quod macula est medium inter actum peccati & reatum: quasi effectus actus, & fundamentum reatus.* Et constat hac ratione: quia peccator non est ideo immundus, quia est obligatus ad subeundam poenam: sed ideo est obligatus ad subeundam poenam, quia macula peccati iniqua.

Probatur tertio. Reatus poena est separabilis à macula peccati: ergo ista non potest formaliter consistere in reatu, sive ordinatione ad poenam. Antec. probatur: tum quia ablatâ macula peccati mortalis eriamur auferatur reatus ad poenam eternam, manet tamen sæpe reatus ad penam temporalem: tum quia damnari in inferno idem augent culpam & maculam peccati, non tamen augent reatum poenæ, cum sine extremitate merendi, vel demerendi: tum quia si DEUS noller peccatorem ordinare ad penam eternam, vel temporalem, adhuc ratione peccati habitualis est immundus, abominabilis coram DEO.

Oppones auctoritatem D. Augustini in p. 1. dicens: *Hoc est, DEUM videre peccatum, quod punire peccata.* Unde inferes: ergo sublatâ deputatione ad poenam DEUS non vult peccata & consequenter non sunt. Respondeo. Hac esse idem concomitante, quia nunquam sicutum sine altero: non autem esse idem formaliter.

§. III.

Removetur non retractatio peccati.

CONCLUSIO SECUNDA. Macula peccati, sive peccatum habituale pro hoc statu formulariter non consistit in peccato præterito non retractato.

Ratio est. Macula peccati consistit in allego quod est intrinsecum animæ: sed peccatum actualiter præteritum non retractatum nihil dicitur intrinsecum animæ: ergo non est macula peccati Major probatur è verbis S. Script. & formis Sacramentorum primò adductis, è quibus consilios, & maculam peccati in nobis permanentes ab illa lavari, purgari, mundari: que omnia secundum proportionem verborum, prout ex communī Theologorum regula verba S. Script. accipi debent, significant aliquid animæ intrinsecum. Minor quoque probatur: quia quicquid in sententiā rejecta importat macula in reto, est quid præteritum, nempe actus peccati: sed ille est extrinsecus peccatori: ergo.

Respondent: Tamen si peccatum præteritum non sit animæ intrinsecum physicæ, esse tamen moraliter intrinsecum, quod sufficit ad explicatōs S. Script. textus.

Contra est primò. Illa moralitas nil potest